

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Piątek, $\frac{19}{31}$ Października.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztańtu, lub do księgarni Smirdina; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze Informacyjnym; w Wilnie, w księgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztaowych w kraju urzędach.

Cena Roczna: w Rosyi, s pocztą, a w siołicy, z noszeniem do mieszkań, 50 rub. as. Półroczna, 25 r. ass. Bez pocztly, dla odbierających w księgarni Smirdina: Roczna, 45 r. as. Półroczna, 25 r. as. Dla Królestwa Polskiego: Roczna, 55 r. Półroczna, 28 r. ass.

Wiadomości krajowe.

Petersburg $\frac{18}{30}$ Października.

NOWINY DWORU.

15go b. m. z rana grom dział obwieścił mieszkańcom Petersburga radośną nowinę szczęśliwego rozwiązania WIELKIEJ XIĘŻNY HELENY. J. C. Mość powiła Córkę, której dano imię ANNA MICHAŁOWNA. Nazajutrz w wielkiej kaplicy pałacowej odśpiewano s tej okoliczności *Te Deum* w obecności JJ. CC. MM. CESARZEWICZANASTĘPCY I W. X. MICHAŁA. Członkowie Rady Państwa, ciała dyplomatycznego, Ministrowie, Senatorowie, Urzędnicy Dworu, Jenerałowie i Oficerowie wojsk gwardyi i liniowych, obecni w stolicy, tudzież osoby prezentowane u Dworu, znajdowały się na tém nabożeństwie.

— 8go b. m. CESARZ Jmć, po przyjęciu przedstawiających się urzędników cywilnych, szlachty i kupców Kostromskich, udał się o 10 zrana do Soboru. N. PAN zwiedził potem więzienie, szkołę kopistów cywilnych, szpitale miejskie, dom inwalidów i gimnazyum. J. C. Mość był zadowolonym ze znalezionej porządku.

9go b. m. N. PAN oglądał batalion garnizonu Kostromskiego i opuścił to miasto o 9 rano, udając się do Niżnego Nowgorodu, gdzie stanął, w najlepszym zdrowiu, nazajutrz, 10 b. m. o 6ej ranej.

O 11ej, CESARZ Jmć, przyjąwszy urzędników, szlachtę i kupców, udał się do Soboru; po nabożeństwie kazał sobie pokazać miejsce, gdzie spoczywają zwłoki sławnego *Minina*, który był mieszczaninem Niżnego Nowgorodu, i chciał widzieć chorągiew, która przewodniczyła Nowgorodzianom w ich pochodzie do Moskwy, kiedy śpieszyli na oswobodzenie ojezyny od nieprzyjacielskiego jarzma. Oddawszy hold temu grobowi, świętemu dla Rossyi, N. PAN zwiedzał jeszcze grobowce Wielkich Xiążąt Rosyjskich, znajdujące się w sklepach tejeż Cerkwi.

J. C. Mość oglądał potem wspaniałe budowle jarmarkowego placu, Sobor, kościół Ormiański, Meczet i hotel

w nim zawarty; stamtąd objechał część miasta i zwiedził zakłady Urzędu Powszechniej Opieki, szpitale, dom przytułku i gimnazyum: porządek i ochędostwo które wszędzie znalazł zasłużyły na pochwałę J. C. Mości.

Tegoż dnia N. PAN opatrywał szkołę cywilnych kopistów i więzienie.

11go o 11 ranej CESARZ Jmć oglądał koszaży i lazaret 3go uczebnego pułku karabinijerów i musztrował jeden batalion tegoż pułku: batalion garnizonu Niżnego Nowgorodzkiego i oddział kantonistów, znajdujący się tamże, przechodem s Tobolska. N. PAN udał się potem na mury Kremlina, ażeby s tej wysokości obejrzeć okolice miasta, skąd udał się do Cerkwi Św. Michała i Wniebowzięcia, s których pierwsza była niegdyś pałacową kaplicą WW. Xiążąt Rosyjskich.

Wieczorem N. PAN raczył obecnością Swoją uświetnić bal, dany przez szlachtę i opuścił Niżny-Nowgorod o 10ej, udając się do Władimiru.

Niepodobna wyrazić radości, którą mieszkańcy Niżnego Nowgorodu przejęci byli oglądając MONARCHĘ. Dokoła gubernatorskiego domu, w którym CESARZ Jmć się zatrzymał, tłumy napelniały ulice do takiego stopnia, że przejazd prawie całkiem był zatamowany. Wszystkie oczy były zwrócone na okna, ażeby choć na chwilę ujrzeć N. GOŚCIA. We wszystkich przechadzkach i przejazdach J. C. Mości po mieście, lud cisnął się po drodze i przeprowadzał Go okrzykami radości.

W drodze z Niżnego Nowgorodu do Władimira N. PAN spotkany był pod Muromą przez kupców tego miasta, którzy mu ofiarowali chleb i sól: J. C. Mość przebył Okę w pięknie ozdobnym bacie, wiosłowanym przez synów znakomitszych kupców. Wysiadłszy na drugim brzegu, CESARZ, przeprowadzany tłumem ludu, udał się do Cerkwi, skąd wychodząc wsiadł do pojazdu i w dalszą puścił się drogę. 13go b. m. o 8 wieczor N. PAN w najlepszym zdrowiu przybył do Władimira.

— Przez rozkazy dzienne CESARSKIE 8 b. m. (w Kostromie) Jenerał 2go okręgu oddzielnego Korpusu Straży Wewnętrznej, liczący się w wojsku Jen.-major *Tryszatnyj* mianowany Naczelnikiem 10 dywizyi pieszej, na miejsce Jen. porucznika *Łaszkiewicza*, który ma się policzać w wojsku—Cywilny Gubernator Jarosławski Radzca Tajny *Poltoracki*, mianowany Jarosławskim Wojennym Guber-

natorem, s przemianą rangi cywilnej na rangę Jenerał-porucznika i zaliczeniem do wojska.—Uwolniony od służby Jenerał-major *Baumgarten* zaliczony zostaje do wojska i mianowany komendantem miasta *Nikołajewa*.—Główny Dozorca *Kałmyckiego* narodu, liczący się w jeździe podpułkownik żnę *Trubeckoj*, otrzymuje uwolnienie od służby, s powodu słabości zdrowia, z rangą pułkownika.

— Przez Reskrypt CESARSKI z d. 21 Września b. r. (w Orle) mianowani kawalerami orderu Św. Stanisława 2ej klasy, Jenerał-majorowie: komendant *Kamieńca-Podolskiego* *Martynow* 2 i Dowódzca 1ej brygady 7ej dywizji lekkiej jazdy *Tuchaczewski* 2, Dowódzca *Syberyjskiego* pułku grenadyerów pułkownik *Niłow* i Rządzca Kancelaryi *Smoleńskiego*, *Witebskiego* i *Mohylewskiego* Jenerał-Gubernatora, Radzca Stanu *Głuszkow*.

— Do 2 Oddziału 3 Departamentu Rządzącego Senatu weszły następane sprawy: 1) O przerwaniu *Lebiodskiej* grobli, znajdującej się przy młynie, należącym do *Kijowskiego* Urzędu Powszechnej Opieki, zostającym w dzierżawie u staroz. *Lejby Obuchowskiego*. — 2) O pretensyi szlachty *Ignacego Kwiatkowskiego* i *Tymoteusza Buchnickiego* do skonfiskowanych dóbr hrabi *Alexandra Potockiego*, za zaległą ich gażę i prowizyą.—3) O futorze *Murawlin*, poszukiwanym przez xiędza wsi *Bosowki*, *Tyszewicza*, ze skonfiskowanego majątku obywatela *Józefa Tomaszewskiego*. — 4) O poszukiwanych przez hrabinę *Antoninę Potocką* ruchomościach i srebrze ze skonfiskowanego majątku męża jej hrabi *Hermana Potockiego*. — 5) O piędznej pretensyi obywat. *Jana Markowskiego*, do skonfiskowanego majątku hrabi *Alexandra Potockiego*.—6) O poszukiwanych przez byłego *Plebana Rzymskokatolickiego* w *Umaniu* *Kościół xiędza Bilińskiego* wypłatach i ordynaryi s tegoż majątku.—7) O pretensyi piędznej kupca 3 gildyi starozak. *Herisona Wajnberga* do skonfiskowanego majątku *Onufrego Gałeckiego*.—8) O poszukujących wolności s pod władania żony *Kollegialnego Sekretarza Eufrozyny Kryżanowskiej Karpie* i *Ignacym Romanowskich*. — 9) *Xiędza Bazylego Lebiedowicza* ze szlachcianką *Petronelą Wolską*, o cerkiewnym siedzibnym gruncie. — 10) *Starozak. Bencyona Garchowa* ze staroz. *Mejerem Makowskim*, o wspólnym handlu drzewem.—11) *Jenerał-majora Alexego Grewsa* ze *Sztabs-kapitanem Piotrem* i *Porucznikiem Adryanem Łopuchin* o piędz. — 12) *Rzeczywistej Radczyńi Stanu Nadziei Szepelew*, s *Pułkownikiem Andrzejem*, *Podpułk. Bazylim*, i *Rotmistrzem Pawłem Engelhardtami* o wypłacie zawinionych jej przez zmarłego *Rzeczywistego Radcę Tajnego Bazylego Engelhardta* na wexel 50,000 rub. — 13) *Tejże Szepelew*, s temiż, o wypłacie jej zawinionych przez tegoż *Rzeczywistego Tajnego Radcę Engelhardt* na wexel 10,000 rubli. — 14) *Obywat. Wojciecha Klukowskiego* ze szlach. *Anną* i synem jej *Felicyanem Jaroszewskim* o expensa.—15) *Spadkobierców zeszanego obywatela Włodzimierza Iwańskiego* do obywat. *Wincencya Zagrajskiń* o piędz.—16) O pretensyi szlachcica *Klemensa Kozakowskiego* do konfiskowanych dóbr hrabi *Alexandra Potockiego*.—17) O pretensyi *Adwokata Seweryna Sancewicza* do konfiskowanego majątku obywat. *Henryka Zmijewskiego*.—18) O pretensyi *Kollegial. Registratora Bazylego Czajkowskiego* do skonfiskowanego majątku obywat. *Onufrego Gałeckiego*. — 19) O pretensyach szlachcica *Andrzeja Pacenka* i starozakonnej *Estery Horodeckiej* do skassowanego w mieście *Owruca* klasztoru *XX*, *Bazylianow*. —

20) O pretensyi piędznej xiędza *Jana Wysoczańskiego* do skonfiskowanego majątku hrabi *Władysława Bierzyńskiego*. — 21) O pretensyi piędznej gromady włościan wsi *Onufrijowki* do byłego właściciela wsi *Szauluchy* hrabi *Władysława Bierzyńskiego*.—22) *Komornika Benedykta Kraszewskiego* ze spadkobiercami *Jenerał-majorowej Głazenap* o piędz.—23) *Kupca Dementego Jaszkina* s kuratorami pozostałego po zmarłym kupcu *Teodorze Proceku* majątku. — 24) *Skarbowego folwarku Neühoff* i *Neüfeldt* z właścicielką folwarku *Raden* o sporném pastwisku. — 25) O piędzach uzyskiwanych przez *Polne Komisyonerstwo* od *Mitawskiego żyda Wirta*. — 26) O 3,000 rubli srebrem zawinionych przez hrabinę *Alexandra Potockiego* *Prowizorowi Piotrowi Paschalisowi*. — 27) O piędznej pretensyi *Porucznikowej Marcelliny Lepin* do skonfiskowanego majątku hrabi *Stanisława Dunin-Wasowicza*.—28) O piędznej pretensyi, roszczonęj przez *Porucznika Onufrego Głazowskiego* do skonfiskowanych dóbr hrabi *Władysława Bierzyńskiego*.

— Do *Petersburga* przybyli: 13 b. m., z *Dubna*, tameczny obywat. *Berezecki*. Wyjechali: 13 i 14go, do *Grodna*, tameczny gub. prokurator *R. Dworu Kandorski*; do *Mińska*, obywat. tamecznego pow. *Zaleski*.

Wiadomości zagraniczne.

Londyn 13 Października. Powiadają jakoby *lord Palmerston* miał być mianowany na jeneralnego rządcę *Indyj-Wschodnich*, gdyż w *Panu Grant*, którego naprzód na widoku miano, rząd nie znalazł potrzebnych przymiotów.

— 1 b. m. tak *Kings-College* jak i uniwersytet *Londyński* otworzyły kursa swoje. W *Allgemeine Zeitung* czytamy w tym przedmiocie następujące uwagi *londyńskiego* jej korespondenta: «Oha te zakłady dość już długo istniały dla przekonania wszystkich ile założyciele uniwersytetu *londyńskiego* zbłądzili, sądząc iż zamożna ludność tego ogromnego miasta, na małym obrębie miejsca do 2 milionów mieszkańców licząca, tak dalece spragnioną jest nauk, iż dośchy było gmachu opatrzonę w wielkie sale i w potrzebną liczbę professorów dla przekształcenia wolnej od prac młodzieży w pilnych uczniów. Gmach taki stoi; posiada professorów znanej we wszystkich gałęziach nauk zasługi, a przecięż, wyjąwszy oddział *medyczny*, sale jego są większą częścią puste. Sami nawet jego professorowie tak mało mają zajęcia iż najmują się za nauczycieli w początkowej szkole, od dwóch lat z uniwersytetem połączonej. *Kings-College* stoi w tym względzie na stopniu nieco wyższym; lecz pamiętać potrzeba iż zakład ten młodszy jest o dwa lata od pierwszego, i że dźwigniony został przez stronnictwo kościelne tylko jako środek zastawienia się przeciw wpływowi uniwersytetu.—Dwa prowincjonalne uniwersytety aż nazbyt były dotąd wystarczające do zaspokojenia potrzeb wyznawców panującego kościoła. Uniwersytet *londyński*, żadną religijną sferą nie ograniczony, miał służyć za schronienie dla młodzieży wszelkich innych wyznań, którą krajowe prawa s prowincjonalnych uniwersytetów wyłączyły, tudzież dla wszystkich mieszkańców *Londynu*, którzyby bądź z oszczędności bądź z innych względów życzyli sobie wychowywać swoje dzieci pod własnym okiem.»

— Mianowanie xięcia Palmella na pierwszego ministra obudziło powszechne nieukontentowanie. Komissya wyznaczona na rostrząszenie wszystkich czynności konstytucyj przeciwnych, przedstawiła raport w którym uznaje mianowanie xcia Palmella za nieprawne. Według konstytucyi, jedna tylko osoba Królewska jest nietykalną: xiążę zaś Palmella stojąc na czele rządu nie w charakterze ministra równieżby do takiej nietykalności miał prawo. Jednakże, po długich i żywych sporach, raport ten odrzucony został słabą większością 50 głosów przeciw 44.

Paryż 13 Października. Pierwsze tutejsze handlowe domy postanowiły bynajmniej w nowej pożyczce hiszpańskiej nie uczestniczyć.

— Poseł Stanów-Zjednoczonych Ameryki póln. P. Livingston, przybył temi dniami do Paryża. Powiadają iż przywozi z sobą nowe propozycje względem pretensyi 30 milionów, której wypłatę izba deputowanych na ostatniej sessyi odrzuciła. Sądzą iż rząd Stanów-Zjednoczonych zezwala na zmniejszenie tej summy o $\frac{1}{5}$.

— Sztuki piękne znaczną poniosły stratę: autor *Damy Białej, Jaua s Paryża, Ciotki Aurory, Nowego Pana, Karet wyrwconych, Beniowskiego* i tylu innych sztuk muzycznych, które przez ciąg lat 30 zachwycały Europę i utrzymywały wziętość teatru Opery Komicznej, znany kompozytor Boieldieu, umarł po długiej i boleśnej chorobie, 8 b. m. wieczorem, w 59 roku życia. Skończył on życie w Jarssi, niedaleko Grosbois, w małej wiosce która stanowiła cały jego majątek. Wielki ten artysta, odznaczający się starożytną wspaniałością i niezależnością umysłu, s którymi łączył wdzięki przyjemnego obchodzenia się i obyczajów dobrego tonu, które przebijają się we wszystkich jego dziełach. Teatr Opery Komicznej, dla którego pracował, zamknięty był 10 b. m. s powodu jego zgonu, i dyrektor otworzył składkę dla wystawienia mu pomnika.

— Sławny antykwaryusz Szwedzki, P. Schröder, professor i pierwszy bibliotekarz uniwersytetu Upsalskiego, przybył do Paryża, gdzie zabawi czas niejaki dla poszukiwań w bibliotekach, potrzebnych do ukończenia dzieła jego o średnich wiekach, p. t. *Scriptores rerum suecicarum medii aevi*, którego wyszło już 2 tomy w arkuszu.

— Piszą s St.-Jean da Luz pod d. 7 b. m. jakoby don Miguel, przejechałszy Alpy, Francją i góry Pyrenejskie, przybył do Hiszpanii, i 5 b. m. znajdował się w Zugarramurdy. Zamierza on udać się do głównej kwatery don Karlosa. (Ob. niżej.)

— Na teatrze wojny domowej hiszpańskiej nie zaszło nic nowego. Jenerał Mina 7 b. m. nie wyjechał jeszcze do Hiszpanii, lecz gotował się ciągle w drogę do Pampeluny, skąd ma kierować wszystkimi wojennemi obrotami dopóki nie będzie mógł stanąć na czele armii osobiście. Stan jego zdrowia wcale jest zaspakajającym, i, jeśliby nie był jeszcze mocno osłabionym, niezwłocznie mógłby naczelne dowództwo nad wojskiem konstytucyjnym objąć i prowadzić je przeciw Zumalacarreguy. Ten ostatni w ciągu zeszłego miesiąca znacznie siły swoje nowemi zaciągami zwiększył; lecz, że zbywa mu ciągle na broni i prochu, stąd też nowi żołnierze nie wiele przynoszą mu dotąd korzyści. — Jenerał Mina, natychmiast po objęciu dowództwa, chce wydać do mieszkańców zbuntowanych prowincyj odezwę. Plany jego wiele spodziewać się każą. Powszechne jednak wzburzenie umysłów, przez nierostropność dotychczasowych dowódców sprawione, nie

tak łatwo da się ukoić. Mieszkańcy prowincyj o których mowa, utraciwszy cały swój dobytek, najszczerzej don Karlosowi sprzyjają.

— W *Mémorial des Pyrenées* czytamy: «Od czasu jak odwołanie jenerała Rodil urzędowie wiadomém zostało, oba stronnictwa stoją naprzeciw sobie spokojnie, nie podejmując żadnych nieprzyjacielskich kroków. Wojska Królowej fortyfikują się na swoich stanowiskach; powstańcy zaś przeciągają przez kraj we wszystkie kierunkach, wybierają podatki, i zmuszają do łączenia się z nimi wszystkich mężczyzn od lat 20 do 50 wieku. Zdają się przeczekać iż za wyzdrowieniem jenerała Mina będą mieli do czynienia z niebezpiecznym przeciwnikiem, i dla tego starają się korzystać ilemożności s czasu. Zumalacarreguy okazuje ciągle nadzwyczajną działalność. Dawszy niejednokrotnie na polu bitwy dowody swojej waleczności i przytomności umysłu, rozwija teraz w organizowaniu wojsk wszystkie talenta doświadczonego wodza.»

— Według wiadomości z osad, wyspa Santa-Marta zniszczoną niedawno została przez nadzwyczajny i okropny wypadek. W ostatnich dniach zeszłego Maja wybuchnął tam nowy wulkan, poprzedzony trzęsieniem ziemi od 43 uderzeń, które obaliły większą część stołecznego miasta.

Nauplija 4 Września. Jeszcze 20 z. m. dowiedziano się tu o stłumieniu rozruchów w Messenii, i że ostatki wojska powstańców, po porażce w d. 18 Sierpnia, ratowały się ucieczką w góry, gdzie udał się za nimi w pogoń Karatzo, i, według późniejszych doniesień, zniósł je do szczytu. Śpieszny ten powrót spokoju i zgromienie powstańców, którzy w Arkadyi i Messenii liczyli już do 4,000 ludzi, przypisać szczególniej należy gorliwej pomocy wodzów Rumeliockich, którzy ochotnie wyciągnęli ze swojemi palikarami naprzeciw dawnych swoich nieprzyjaciół. Najświetniej wykazała się na jaw wierność starego wodza mainotów Mauronichali. W zachodniej Mainie, gdzie imię jego wielkiej nżywa wziętości, zebrał on śpiesznie dla regencyi do 800 ochotników, którzy, pod wodzą jego krewnego Karatzo, z 500 ludźmi wojska Bawarskiego pod wodzą jenerała Schmaltz, przeciw powstańcom wyciągnęli. Na równinie pomiędzy wsiami Kortzusi i Aslanaga, przyszło do bitwy. Powstańcy, w liczbie 1,600, pod wodzą kapitana Chrisalis, odparci zostali ze stratą s pierwszego z miejsce pomienionych, i cofnęli się do warownej wsi Aslanaga, gdzie bronili się zapamiętale. Jednakże, po żwawym szturmie wieś ta została zdobytą i broń iacy ją powstańcy w pień wycięci. — Przeciw buntownikom Arkadyjskim wyciągnęło do 1,400 palikarów pod wodzą Griva, i z równą pomyślnością wyprawy swojej dokonali. — Teraz powstanie uważać się już może za zupełnie stłumione i spokojność wszędzie jest przywróconą.

Najpóźniejsze wiadomości.

Paryż 15 Października. 14 b. m., o 4 s południa, Królowa Jmć, w towarzystwie xiężniczek Maryi i Klementyny wyjechała s St.-Cloud do Bruxelli.

— Minister spraw wewnętrznych, wyznaczył P. Adryanowi Boieldieu, synowi zmarłego kompozytora, dożywotnią pensją 1,200 fr. rocznie.

— Na żądanie miasta Rouen, Akademija francuska wyznaczyła komissją mającą znajdować się w jej imieniu na uroczystości odkrycia pomnika Piotrowi Corneille, we wspomnionem mieście wystawionego. Komissya ta składa się s PP. Lebrun, Duval, Karola Nodier, Michaud i Kazimierza Delavigne.

— Monitor zbija urzędowie rozgłoszoną przez niektóre gazety wiadomość o mniemanem przybyciu don Miguela do Hiszpanii, przypominając iż wypadek ten kilkokrotnie już był przez gazety opozycyjne ogłaszanym.

— Według listu prywatnego z Madrytu z d. 18 b. m. komissya izby procerów zamierza przyjęty przez izbę prokuradorów projekt unieważnienia pożyczki Guebardta odrzucić. Tylko dwaj jej członkowie oświadczyli się za zdaniem prokuradorów.

— Według najnowszych wiadomości z Madrytu, izba prokuradorów 7 b. m. przyjęła jednomyślnie projekt prawa o wyłączeniu na zawsze od sukcesyi tronu hiszpańskiego don Karlosa z całą jego rodziną.

— W. Strażnik Pieczęci, w charakterze ministra Religii wydał do wszystkich arcybiskupów i biskupów okólnik, w którym upomina ich, iż ogłosivszy list okólny papieski w przedmiocie dzieła xiędza de la Mennais p. t. Paroles d'un Croyant, postąpili wbrew przepisom prawa 18 Germinal roku X, zabraniającym wykonywania aktów obcego rządu bez upowaznienia zwierzchności krajowej. Wzywa też ich do ściślejszego zachowywania praw na przyszłość.

— Pogrzeb Boieldieu odbył się wczora, w obecności wszystkich znaczniejszych artystów i 12 członków Instytutu. Mowy pogrzebowe mieli: w imieniu Instytutu P. Garnier, w imieniu artystów Opery Komicznej P. Henri i w imieniu śpiewaka Cherubiniego P. Halevy.

Lizbona 3 Października. Królowa z całym dworem nazajutrz po pogrzebie don Pedra przejechała z Queluz na mieszkanie do pałacu Necessidades. 2 b. m. ciało dyplomatyczne, z deputacyami korteżów i szlachty złożyło jej oświadczenie swojego społecznia. Cesarzowa nie była przytem obecna; tylko infantka dona Isabella Marya stała po prawej ręce dony Maryi. Dona Marya zachowuje się we wszystkim w sposób nowemu dostojestwu swojemu odpowiedny, i okazuje w radzie daleko więcej przeczności i znajomości rzeczy, aniżeliby się tego, przy zupełnym braku doświadczenia, spodziewać po niej można było.

— Pogrzeb don Pedra odbył się 27 z. m. wieczorem w kościele S. Wincentego da Fora. Według ostatniej woli samegoż Cesarza, obrząd ten odbył się jedynie z honorami zwykle zwłokom generałów oddawanymi. Processyi zbýwało na zewnętrznej okazałości; jednakże do 1,000 osób, większą częścią z klasy uboższej, opatrzyło się pochodnie i przyłączyło do żałobnego orszaku. — Pogrzebową mowę miał xżę Terceiry. — Na grobie położono napis następujący:

«D. O. M. — Petrus IV. — Portugaliae et Algarbiarum Rex. Primus Brasiliae Imperator et Bragantiae Dux — Joan. VI. Imp. ac Reg. Filius — Patriae Libertatis Assertor et Vindex. Dum Regnum in filiam carissimam Mariam II. sponte translatum, Ejus Nominie regeret, obiit maximo omnium Lusitanorum luctu die XXIV. Sept. Anno Dom. 1834. Aetatis suae XXXVI.»

— Admirał Napier opuszcza służbę Portugalską i wraca do Anglii.

Alexandrya 10 Września. Ibrahimowi paszy udało się wreszcie pojmać ostatniego ze znaczniejszych podżegaczy rozruchów w Syrii szeika Achmed el Kassem,

który ma być niezwłocznie przywieziony do Alexandryi. — Mehenet-Ali nadał inżynierowi angielskiemu P. Galloway godność Beja, prócz innych znaków swojej ku niemu ufności. P. Galloway pierwszym jest anglikiem który na tak znakomitą godność wyniesiony został. Urząd ten odpowiada stopniowi pułkowi i ma do siebie przywiązane dowództwo nad 4,000 ludzi z płacą 12,000 f. sterling. rocznie. Nowy Bey odpłynął temi dniami do Malty, skąd zamierza z całą rodziną odwiedzić swoje ojczyznę.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

Niewidzialni goście. Pod tym tytułem najpoźniejszy numer gazety angielskiej *Globe* zawiera artykuł, który tu dosłownie umieszczamy: «Wielkie w ostatnim tygodniu wrażenie w szpitalu w Greenwich sprawiła następująca nadzwyczajna, i dotąd trwająca okoliczność, w mieszkaniu jednego z oficerów tego zakładu, porucznika Rivers. W pierwszym dniu tygodnia familija Pana Rivers przerażona została słysząc że jeden ze dzwoneków w mieszkaniu będących, zaczął dzwonić sam, bez żadnej widzialnej przyczyny. Wkrótce toż samo uczynił i dzwonek przywiązany w drugim pokoju, i nakoniec wszystkie, wiele ich było, połączyły się w jeden ogłuszający koncert, który po niejakiem czasie ucichł, ale kilkakrotnie jeszcze w ciągu dnia się powtórzył. Nastąpiło badanie, ale nie wysledzono, co by mogło ten wypadek wytłumaczyć. Dzwonki nie przestały dzwonić przez dni następujące, i dotąd przyczyna tego zostaje tajemnicą. Kobiety z familii P. Rivers tak są przerażone, że się wyniosły z mieszkania. Ścisłe śledzenie rozpoczęło się na nowo; badano służących, stawiano warty przy dzwonekach, ale nic nie odkryto. Niejaki P. Thame umyślił podcinać dróty, utrzymujące rączki dzwoneków, i wtenczas wszystko utmilkło; lecz jak tylko na nowo przywiązano dróty, rozpoczęło się natychmiast dzwonicie. P. Bicknell, prokurator szpitalu, i kilku innych uczonych, przychodzili umyślnie dla doświadczenia co by to być mogło i byli świadkami tego dziwu. Przedwczora P. Bate przyszedł także, sprowadzony ciekawością. P. Rivers pokazał mu że zewnętrzny dzwonek, u drzwi prowadzących na dziedziniec, jeden tylko jest milczący, gdyż go przywiązano. Ale ledwo to wyrzekł, gdy i ten zaczął się głośno odzywać. Dziwny ten fenomen trwa dotąd i nikt nie wie co o tem myśleć.»

— *Journal de Genève* donosi, że odwieczne lody na górach w Kantonie Uri w Szwajcaryi, przez tegoroczne upały tak zostały podziurawione i postapiane, iż wierzchołki gór przybrały całkiem odmienne postaci; a za nadjeściem dżdżystej pory obawiać się należy okropnych przypadków od spadania mass śniegu i lodu. Jeden z tych wierzchołków dziwny przedstawił widok: po stopieniu znacznej massy śniegu ukazał się na nim skellet młodego strzelca, który tam był zginął przed laty trzynastu. Przy nim znaleziono srebrny jego zegarek, nóż i strzelbę.

OMYŁKA DRUKU.

Kurs wexlowy i pieniężny, umieszczony w końcu N. poprzedzającego datowany jest przez omyłkę drukarską z zeszłego Września. Popraw ¹²/₂₄ Października.